

Izhaja vsak torek, četrtek in soboto. — Cena: Za celo leto 80 K, za pol leta 40 kron, za četrt leta 20 K, za 1 mesec 7 kron. Posamezna številka stane 1 krono.

Na pismene naročbe brez pošiljatve denarja se ne moremo ozirati. Naročniki naj pošiljajo naročnino po poštni nakaznici. Reklamacije glede lista so poštne proste. Ne-frankirani dopisi se ne sprejemajo. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

IZDAJA IN TISKA ZVEZNA TISKARNA V CELJU.

ODGOVORNI UREDNIK VEKOSLAV SPINDLER.

NOVA DOBA

Uredništvo in upravljalstvo se nahaja v Zvezni tiskarni v Celju, Strossmayerjeva ulica št. 3. Oglasi se računajo po porabljenem prostoru in sicer: za navadne oglase po 80 v od 1 mm, za poslana, naznanila občnih zborov, naznanila o smrti, zahvale itd. K 1-20 od 1 mm, za reklamne novice med tekstom 5 K od vrste, Mali oglasi (največ 4 vrste) 10 K. Pri večkratnih objavah popust. Rokopisi se ne vračajo. Telefon št. 66.

Z odprtim vizirjem!

Celje, 26. aprila.

Dogodke zadnjih tednov smo sledili s treznim, hladnim premislekom, svoj pogled vedno v prvi vrsti uprt na interes države. Ne da bi odobraval stavko kot primerno orožje delavstva za zboljšanje položaja, smo v trenutku, ko je delavstvo prisiljeno zgrabilo za to orožje, želeli, naj doseže uspeh, obenem pa od vlade zahtevali, naj pospeši pogajanja, da se vrne čim prej red in mir v državo. Dokler se je gibal stavka železničarjev v krogu meznega gibanja brez političnega ozadja, dokler se je vršila mirno, brez aktov nasilja in oškodovanja čegarkoli lastnine, nismo iz čuta pravičnosti mogli nastopiti proti upravičenim zahtevam delavstva in smo tudi vladi s popolno upravičenostjo vrgli v obraz očitek, da z zavlačevanjem pogajanj poostrejuje položaj ter je tako soodgovorna za težko oškodovanje finančnih in moralnih interesov države.

Kakor hitro pa je prešla legalna borba delavstva v obliko političnega štrajka, ki so ga komunistični agitatorji hoteli zlorabiti v prevratne namene v svrhu vzpostavitve sovjetske republike, kakor hitro je od neodgovornih elementov naščuvana delavska množica nastopila po nasilja in po bojev, kakor v Hrastniku, Trbovljah in Ljubljani, v tistem trenutku smo z vso odločnostjo nastopili proti terorizmu in anarhiji v trdni zavesti, da za Ljeningovo krvavo strahovlado pri nas v Jugoslaviji niso in nikdar ne bodo fla.

Kdor je zasledoval pisavo našega lista od početka do danes, mora najti v njem kot temeljno smernico, da se zavzemamo za reformiranje našega javnega življenja na gospodarskem in političnem polju, da smo za evolucijo, za postopni razvoj v socialno-gospodarskih vprašanjih, da pa smo vedno z vso težo nastopali proti revoluciji v kakršnikoli obliki; zato smo tudi vedno odločno nastopali proti

boljševizmu ali komunizmu v njegovi najslabši izdaji, kakoršno so si dali v inozemsko zlato in srebro obvezati naši slovenski komunisti. Dogodki v Ljubljani, Trbovljah in Hrastniku jasno dokazujejo, da naši slovenski komunisti v razdiranju, v rušenju in v krvi vidijo početek in konec boljševizma.

In kakor stojimo marsikateri njihovi socialni zahtevi simpatično naproti, v trenutku, ko se nastopili po nasilja in krvi, so nas in nas bodo našli vedno med svojimi nasprotniki.

Ravnatoko odločno pa bomo tudi vedno povdarjali, da je dolžnost vsakokratne vlade, se z vso vnemo posvetiti reševanju socialnih vprašanj, in dokler je le mogoče, s polnim razumevanjem zahtev današnjega časa blažiti socialna nasprotstva in navažati socialne boje v pravo smer. Vlada, ki namenoma zavlačuje rešitev nujnih socialnih vprašanj, kakor današnja vlada agrarno reformo, vlada, ki namenoma zavlačuje pogajanja z delavstvom celega železniškega omrežja države itd., ker je to vse slučajno v prid njenim strankarskim računom, takšna vlada po našem trdnem prepričanju nima pravice do obstanka in se mora zamenjati, kakor smo to ponovno povdarili, s široko koncentracijsko ali pa nevtralno vlado.

To zahteva interes države, in s tega stališča smo vedno pisali odkrito in jasno!

Smešno se nam zato zdi, če čujemo, da — baje celo nekateri naši pristaši — zabavljajo po oštarijah in kavarnah in drugod, zakaj tudi še v sedajnem trenutku »napadamo« vlado. Nastopili smo, to tem gospodom z vso odločnostjo povemo, vedno z odprtim vizirjem brez ozira na levo in desno, imajoč pred očmi vedno le interes države. Naš list pa je, če se komu njegova pisava ne dopade, na razpolago tudi tistim, da svoje mnenje ravnatoko odkrito povedo kakor mi. In pošteno bi se nam zdelo, da store to javno, s podpisi svojih imen, da javno zastopajo svoje stališče kakor storimo to mi. Naš časopis je tribuna

povelju in navodilu onih višjih na Dunaju. Po posebni metodi pa so se spravili nad Tatare.

Lepega dne ob kakih desetih dopoldne mi telefonirajo iz adjutanture, da se imam takoj predstaviti gospodu poveljniku taborišča. Obležem bluzo, se opašem in grem. Nekako tesno mi je bilo, ker takega slučaja še nisem bil doživel. Šlo mi je marsikaj po glavi, a toliko siuren sem bil, da se ne bi kar tako udal, če bi bilo res kaj.

Vstopivšemu se mi je zgodila posebna milost, da je gospod komandant vstal, kar mi je posebno predečilo slovesno veličino trenutka. Poboža si brke, pokreha nekoliko, kakor bi mu bilo mučno govoriti, in pravi:

»Naša vojaška uprava je odločila v sporazumu z vsemi merodajnimi činitelji, da da vse tatarske svoje jetnike na razpolago zavezniški Turčiji. Zadeva je strogo zaupna, in Vi glejte, da mi boste mogli javiti o razpoloženju že jutri, o uspehu pa pojutrišnjem. Zapovedujem, da Tatarov profosi dotlej ne pošiljajo na delo. Smernica za Vašo agitacijo pa Vam bodi beseda, da gre tu za njihovo vero, koje sovražniki so Rusi, da bodo dobivati dobro menažo in da pojdejo takoj na svobodo med svoje turške brate, ki se tolečjo z Rusi. — Torej, strogo zaupno!«

Odposlal me je. Ko sem še stal kakor sveča pred njim in sem ga stekleno

kjer tudi nasprotnik našega mnenja lahko mirno svoje misli pove. Poslužite se te prilike, vi gospodje kritiki iz gostiln in kavarn in z ulic, in nastopite tudi vi javno z odprtim vizirjem! V interesu naroda in države je, da se mnenja križajo in — čistijo. Smešno in čudaško pa je, zabavljati proti stranki zaradi pisave lista — za hrbotom onih, ki to svoje mnenje javno zastopajo.

Da podobno stališče kakor mi, zastopajo tudi listi, ki jih ne morete imenovati zagovornike interesov Demokratske stranke, Vam je lahko dokaz ljubljanska »Jugoslavija«, ki piše 22. tm.: »Pogreške so sedaj storjene. Mi gotovo ne podpiramo »vlade narodne nasreče«, vlade zagrizenih politikov. Toda nam je za državo. Za njo nam je in za nobeno stranko. Ne odobravamo, da je nespособna vlada opustila druga sredstva in posegla najprej po zadnjem, toda ker se je to zgodilo, ne pomaga nič drugega, nego: Vlada idi, delavstvo se vrni na delo!«

Tako vidite, gospoda, da tudi nestrankski list zastopa isto stališče nego smo ga zastopali mi. In sedaj pridite in utemeljite svoje nazore še Vi! Vekoslav Spindler.

Na narodno delo na Koroško!

Vsakdo vé, kaj nas čaka v prihodnjih dveh ali k večjemu treh mesecih na Koroškem. Vršilo se bo ljudsko glasovanje in od tega bode odvisno, ali bode najlepši del naše domovine, zibelka naše države in slovenske kulture, tisti del, kjer so takorekoč nakupičeni spomeniki nekdanjega mogočnega Slovenstva in Slovanstva, naši ali za večno zgubljeni. Večna sramota in neodpušljivi greh bi bil za nas, ako zgubimo ljubljeno Koroško in ljubljene koroške brate in sestre, ako zgubimo tisti del naše domovine, ki je najbolj bogat na rudah in lesih in je najlepši kos širne Jugoslavije.

Vzdrinite se vsi Jugosloveni, ki ne mislite samo na nakopičenje blaga in denarja!

nepremično gledal, sem že imel načrt. Vrnivši se v svoj oddelek, sem se zleknul na postelj. Lotila se me je nervoznost. Kuzma mi je moral zavreti vodo in zavari čaja.

Ko je bilo vse pripravljeno, sem poslal po tri najinteligentnejše Tatare, ki so bili komandanti nad svojimi rojaki. Opomniti moram, da so imeli i Židovi i Tatare svoj posebni oddelek, da jih ne bi ženirala bližina ruskih pravoslavnikov.

Prišli so narednik Abduramanov, v civilu neke vrste državni činovnik, neki starši podoficir, trgovec s Krima, in pa neki slušatelj carigradske univerze. Poslednji, čegar imena se tudi ne spominjam več, je študiral bogoslovje in je bil na fronti mullah (pomočnik rinama, mohamedanskega kurata). Vabil sem ga pogosto k sebi, da me je učil turškega jezika, ki me je precej zanimal. Mladi mož je bil v svoji stroki menda dober. Pravil je, da govori tudi arabski in perzijski, in večkrat mi je kaj recital iz sv. knjig, kar sem velespoštljivo poslušal. Sicer pa ni bil posebno svetla lučka. Dasi inteligenčen človek, ni imel evropske naobrazbe. Vedel je dosti o orijentu, informiral me je o življenju Tatarov, o njihovi kulturi, književnosti in žurnalistiki in skoro sem se mu čudil, ko mi je pravil, da imajo svoje tiskarne, dnevnike in knjigarne. — Vidite, mi Evropejci se toli ponosimo s svojo izobrazbo, pa niti tega ne vemo!

Mnogo Vas je, ki imate na Koroškem sorodnike, znance in prijatelje. Obiskujte jih večkrat, prirejte k njim izlete in govorite z njimi pametno besedo!

Korošec je dober, mil in ljub nam brat, a nezaupljiv in zbezan je in to je naraven pojav, saj ve no, kaj je trpel pod Avstrijo in kaj se je godilo lansko leto z njim.

Pisec teh vrst je sam deloval nekaj časa pri koroškem Narod. svetu, ki izpolnjuje najvestneje svoje veliko delo. Klobuk dol pred temi vzvišenimi narodnimi delavci! Noč in dan so na delu, žrtvujejo vse svoje sile narodnemu delu, pa pre malo jih je. Zatorej vse na plan!

Ali bi ne kazalo, ustanoviti hitro v Ljubljani, Mariboru in Celju odbore, ki bi smotreno delovali v ta namen? Osobito naj velja ta opomin inteligentnim našim koroškim rojakom, ki bivajo izven Koroške.

Veliko je Korošcev, ki imajo zdaj svoj kruh in svoje delo izven Koroške, pa imajo pravico glasovati. Javite se vsi do zadnjega koroškemu Narodnemu svetu v Velikovu! To bi bilo n. pr. tudi delo prej imenovanih odborov.

Nemci delajo z vso silo in vnemo. Sami stradajo, a v Celovcu dobi vsakdo 5 kg sladkorja zastonj, ako podpiše, da bode glasoval za Nemško Avstrijo. Denar se trosi, da je strah.

Pisec teh vrst je prepotoval precej krajev na Koroškem in našel tuintam veselejše in pomirjačje razmere, drugod zopet grozne, obupne. Razlegaj se po vsej domovini resen opomin:

na narodno delo na Koroško!

(Prosim vse naše časopise za ponatis.) D. L.

Prve žrtve.

Poročali smo kratko o dogodku v Ljubljani, kjer je ob priliki komunističnih demonstracij padlo 10 mrtvih in 19 ranjenih. Objektivno hočemo podati v izveščku poročila obeh glavnih ljubljanskih listov »Slov. Naroda« in »Slovenca« o sobotnih dogodkih:

»Slov. Narod«: Pri tramvajski remizi v Novem Udmatu se je zbralo okrog 8. ure zjutraj do 4000

Tem trem sem toraj postregel s kruhom, surovim maslom in čajem. Bili so iznenadeni.

»Ne čudite se, gospoda«, jim pravim ruski, koji jezik so vsi trije dobro govorili, česar sicer o Tatarih ne morem trditi. Bili ste že večkrat posamezni pri meni, danes pa sem Vas zaprosil skupno, da porazgovorimo o važni zadevi. Gospoda, zadeva je res važna in zaupna. Zato pa sem izbral Vas, ker vem, da ste pravi možje.«

Gledal sem, kako bi učinkovale besede in sem opazil, da se čutijo sicer polaskane, da pa jim vendar ne ugaja spregem. Začel sem torej kar povprek. Pri-povedoval sem jim, kor narodu, ki je v bistvu naš zaveznik, ker je pravoslavna Rusija tudi njihova neprijateljica in ker je beli car njih tlačitelj, o vseh grozotah vojne, ki jih jaz takrat še sam nisem poznal, in jih spominjal na trpljenje na fronti, kateremu so ušli v mirno taborišče, kjer je sicer pomanjkanje in beda, vendar pa varno in mirno življenje. Opozarjal sem jih, da gre Nemčiji, Avstro-ogrski, Bolgarski in Turčiji, njihovih duhovni materi, zelo slabo, in da treba, da skoči na pomoč poslednji zvesti sin, sicer propademo vsi s svetim islamom vred. — »Zinaga ali smrt!« je sedaj geslo in hrabri Tatare, ki se niso nikoli nikogar bali in ki so pod Džingiskanom skoro podjarmili Evropo, bodo vedeli, da je njihova pomoč

Vinko V. Gabere:

Za sveti islam.

Kot tolmač v taborišču sem imel včasih lepe dni. Posebno so me tiho veselili trenutki, če sem mogel kaj pokvariti, pri tem pa vzbuditi videz, da se stvar vkljub pažnji in prizadevanju ni posrečila. Vedno se bodem z zadoščenjem spominjal ruskega podpraporščaka Ivanova in enoletnika-korporala Skretockega, ki sta bila osumljena vohunstva za avstro-ogrskimi postojankami, čijo zadevo sem pa pri zaslišanju tako nerodno zavlil, da sta bila suma rešena in oproščena. Kajpada mi je ta uspeh omogočila le drznost in inteligenca osumljenih in pa neumnost onih učenih paragrafarjev, ki so verjeli mojemu protokolu. Neko temno noč po proglašenju odloka sta mi prišla v taborišču trkat na okno barake, in ko sem odprl, sta se mi predstavila, se zahvalila in zopet izginila zatrjujoč, da o tem obisku nikdo nikoli ne izve.

Poleti 1916 se je začelo vodstvo avstro-ogrske armade in vojno ministrstvo posluževati zadnjega sredstva, da še dobi kaj izdatnega živega materijala. Dočim so že prej gališki Poljaki in Ukrajinci bili ustanovili svoje legije, s katerimi so si sami uničevali svobodo, so agitacijo sedaj zanesli tudi med svoje rojake iz Rusije, ki so životali kot vojni ujetniki po taboriščih. Kajpada se je godilo to po

štrajkujočih. Prirediti so hoteli demonstrativen obhod po mestu in pred vladom. Pri Leonišču so našli Zaloško cesto od policije in orožništva zaprto. Policijski uradniki so mirno in hladno vplivali pomirjevalno na razjarjeno množico. Orožništvo je s puškami napravilo zaporo in hotelo potisniti navaljujočo množico nazaj. Gosto kamenje je iz množice letelo na kordon. Ko so padli iz množice prvi streli, se je orožništvo že hotelo umakniti. A že je prišla množica tudi iz ulice pri Majarončku in ob vrtu deželne bolnice. Dospeli so tudi knapi iz Trbovelj. Orožništvo so hoteli obkoliti. Neki civilist je ustrelil na orožnika Ušaja in ga zadel v koleno, drugi je ustrelil na orožnika Koprivo. V silobranu je orožniški kordon hotel najprej z bajoneti navaliti na množico, ki pa se je zagnala proti kordonu in iz nje se je začelo pravcato hitro streljanje proti orožnikom. Orožništvo je ustrelilo v zrak, ker to ni pomagalo in je množica še hušje navalila, pa med ljudi. Ko so padli mrtvi in ranjeni, se je množica razkropila. Med mrtvimi je 5-letna Josipina Hočevnar, ki jo je oče držal v naročju.

»Slovenec« pa poroča med drugim: Ko je množica zadela na kordon, so jo začeli begati mladi agitatorji: »Ženske naprej, v nje ne bodo streljali!« Ko so padle žrtve in je smrtna groza ležala nad vsemi, niso razdivjani komunisti odnehal. »Naprej! To je ognjeni krst! Pred vladom!« so podžigali ljudi, vodili ženske k mrtvecem in razširjali klic po maščevanju.

General Golouh, Žorga in dr. Lemež so bili seveda daleč iz območja kroge. Upijali so agitatorje z žganjem in jih poslali pred množino; nahujskali so stradajoče ženske in jih poslali pred bajonete. Voditelji so naročili iz Trbovlj skupino rudarjev, ki naj bi tvorili glavno napadalno četo. — Tako »Slovenec«.

Že več dni poprej pa so razni agitatorji po Ljubljani govorili, da bo v par dneh proglašena sovjetska vlada. Isto so govorili agitatorji po Trbovljah in — po Celju. Obljubljali so delavstvu nebesa na zemlji, ko do tega pride in ga tako zapeljali v nepremišljena nasilja.

Težka odgovornost pada na voditelje komunističnega gibanja. Tekla je kri, padle so prve žrtve.

Stojte, slepci, in ne nadaljujte pota krvave revolucije! Zavedajte se težke odgovornosti, ki pada na Vas! Kri sinov in hčera našega naroda kliče maščevanje na glave hujskačev! Močnejši nego Vi je bil Ljening, pa je obnemogel, modrejši nego Vi je bil Bela Kun, pa je padel.

Jugoslavija nima tal za prevratne eksperimente, Jugoslavija bodi dom treznega socialnega razvoja!

Politične vesti.

V pripravi za sestavo nove vlade.

Beograd, 24. apr. »Epoha« piše v svojem članku »Oko nove vlade«: Medtem, ko so se izvenparlamentarne stranke zjediniše za sestavo nove kon-

nuno potrebna. Če bi na fronti Rusi morali koga ujeti, bo pač gotovo ustreljen ali obešen, a kaj za to, narod in islam bode zmagovit. V tem smislu sem jih navduševal za sveto vojno in jim namigoval, da pojdejo dobrovoljci takoj na svobodo in na turško fronto, kjer bodo lepe monture in dobra menaža in — če že res mora biti — častna smrt, potem pa večno zmagoslavje, kakor jih uči vera.

Gledali so vsi pred se. Nobeden ni črnil besedice, grizljaj jim je zastal, požirka ni storil nikdo več. Očividno jim je bilo zelo neugodno pri meni. Zato sem okrenil in rekel, da jih poveljstvo ne sili, pač pa imam jaz povelje, da storim kakor mi hoče.

»Prosimo Vas, gospoda, samo, da mi spišete imena onih tovarišev, ki bi hoteli postati svobodni pod pogojem, da pojdejo takoj na fronto v boj, ker je res sila!« — Po teh besedah sem jih vprašal, če bi morala njih kdo šel vojevati, ker gre za islam, na kar so mi vsi kratko in suho izjavili, da — ne. Oni študent pa me je nekoliko pomilujoče pogledal, češ »nas ne boš, Jaka«.

Zadovoljen, da se zadeva tako krasno obnaša, sem popustil in sem jim še natočil vodke (slivovice), ki sem jo imel za k čaju. Pili so, saj jim je Mohamed prepovedal samo vino in saj nikdo tovarišev ne vidi. Na razstanku sem jih še zaprosil, naj zaupno poagitirajo med svojimi

centralijske vlade ne glede na osebnosti, zahteva Protič, da se sestava novega kabineta ne izvrši brez njegove ali Pašičeve osebe. Položaj se izpreminja vsled odhoda Pašiča, ki je namenjen na 26. aprila v Pariz, kar dokazuje, da ne bo stopil v novi kabinet. Demokrati zahtevajo ostavko vlade, predno nadaljujejo pogajanja za sestavo novega kabineta. Nadalje korake bo ukrenil regent.

Sprejete ostavke velikih županov.

Beograd, 24. apr. Sprejete so ostavke modruško-reškega, virovitiškega, požeškega in zagrebškega velikega župana.

Dijaki nudijo delo za 1. maj.

Beograd, 24. apr. Dijaki strojne tehnike so se ponudili opravljati pri vodovodu in tramvaju službo za slučaj, da bi tam nastavljen delavstvo dne 1. maja ne prišlo na delo.

Agrarna reforma v Bosni.

Sarajevo, 24. aprila. Deželna vlada je sklenila začeti takoj z izvedbo agrarne reforme. Te dni je začela poslovati agrarna komisija.

Madžarski upor v Subotici.

Subotica, 24. apr. Iz nadaljne preiskave o upor se doznavajo: Pri hišnih preiskavah se je našel načrt nove zarote, ki je imela namen, napasti garnizijo, da osvobodi zaprte krivice zadnje ustaje. Včerajšnja preiskava je dognala tudi priprave ustaje okrog Novega Sada, kjer bi se naj ondodni Madžari uprli. Prijeti so bili tudi ubijalci policijskih komisarijev. Prebivalstvo je proti Madžarom zelo ogorčeno. Pri hišnih preiskavah se je našlo mnogo iztisov madžarskih listov iz zadnjih dni, v katerih je bil razglašen poziv, da se vsi moški Madžari od 18. do 45. leta skličejo tekom 48 ur pod orožje. V zvezi s temi oklici se imenuje posebno tudi ime bivšega avstrijskega stotnika Metzgerja.

Kje je iskati povzročitelje upora v Subotici?

Beograd, 22. aprila. Italijanski list »Messaggero« prinaša v svoji številki od 19. tm. iz Temešvara vest, da je v torontalski županiji (Subotici) izbruhnil upor in da se prebivalstvo protivi jugoslovanski okupaciji. V vsej torontalski županiji je proglašeno obredno stanje. — »Messaggero« je prinesel to vest dne 19. tm. zjutraj, upor v Subotici nastal je pa šele 19. tm. ponoči!

Študij naših dijakov v inozemstvu.

Beograd, 24. apr. Ministrski svet je odobril predlog glede pošiljanja dijakov na študije v inozemstvo. Odredba ustavlja nadaljno pošiljanje dijaštva v inozemstvo in bo v izjemah, kjer se gre za študij na strokovnih visokih šolah, kakoršnih pri nas ni, določeval o odpošiljanju vseučiliški senat in to v najvišjem številu do 40 dijakov. Posebno se gre tu za slušatelje na rudarski in kemijski fakulteti. Razun tega se dopusti dovršitev študij v inozemstvu še onim dijakom — štipendistom, ki imajo do završetka istih še 2 meseca.

mi in naj mi spišete seznam imen onih, ki so pripravljene prestopiti k nam. Bolezni, kake kolere ali kuge se naj ne boje — jim pravim — saj vsakdo ne podleže... Ko sem jih tako primerno ostrašil, smo se razstali.

Naslednji dan sem pozval one tri Tatare in jih vprašal, kako stoji zadeva. Prinesli so mi listič z blizu dvajset imeni onih, ki bi šli, pa se še niso odločili. Resno sem jim naročil, naj ne delajo abogim tovarišem praznih obetov, ampak oslikajo jim naj vse, kar se jim obeta. Kajti oni nastopijo hudo pot, da pripomorejo islamu do zmage. In to edino jim naj bo pred očmi.

Na to sem vprašal po telefonu, če je mogoče do komandanta v oni važni in zaupni včerajšnji zadevi. Odhiti sem z lističem in sem mu »veselja žareč« čital imena dvajsetorice, ki bi šli, pa še ne vedo za gotovo. Nisem pozabil pri tej priliki nekoliko zatočiti one že znane tri Tatare, ki bi kot komandanti in voditelji lahko s svojim zgledom potegnili vse za seboj, tako pa mi s svojo pasivnostjo otežujejo delo. Pa tudi sicer mislim, pojde dobro, sem mu obljubil.

Bil sem zelo blagohotno odpuščen, in ko sem se vrnil, sem že čul, da gre med Rusi govorica, da kuham nekaj s Tatari. Po povratku sem še enkrat sklical ono trojico in sem jim povedal, da je g. omandant zelo vesel, da so sklenili u-

Naša delegacija ne gre v San Remo.

Beograd, 24. apr. »Epoha« piše: Doznavamo, da se jadransko in reško vprašanje v San Remu ne bode rešilo. Konferenca v San Remu se bo zaključila prve dni maja in se bo nadaljevala v Parizu. Pričakuje se, da bo jadransko vprašanje koncem maja definitivno rešeno. Radi tega naša delegacija ne gre v San Remo in ji vlada dosedaj tudi ni izročila tozadevnih instrukcij.

Konferenca v San Remo se odgodi — Jadransko vprašanje ostane nerešeno.

Lyon, 26. apr. Včeraj je konferenca v San Remo nadaljevala razpravo o teritorialnih klavzulah v mirovni pogodbi s Turčijo. Razpravljala je tudi armensko in palestinsko vprašanje. Jadransko vprašanje ostane nerešeno. Te dni se konferenca odgodi. Vrhovni svet bo v Parizu ali Bruslju nadaljeval razpravo jadranskega vprašanja. Za podlago bo vzel memorandum z dne 9. febr. 1920.

Hadžić — pov. ljnik v Sarajevu.

Beograd, 25. apr. Poveljnikom divizije v Sarajevu je imenovan general Stjepan Hadžić, bivši vojni minister. Beograd zoper stanovanjsko bedo.

Beograd, 25. apr. Beograjska občina je zaprosila pri vseh pristojnih ministrstvih za odobritev posojila v svrhu zgradbe občinskih hiš na Topčiderju in Brdu. S tem upa zdatno od pomoči stanovanjski bedi v prestolici.

Vzpostavljene upravni uradniki.

Beograd, 24. apr. Prestolonaslednik regent Aleksander je podpisal ukaz, da se uspostavi v službo hrvatske vlade Vladimir pl. Treščec-Branski, upokojeni veliki župan in dr. Josip Kokolja, upokojeni veliki podžupan.

Komu je dovoljen izvoz?

Beograd, 24. apr. Ministrstvo financ je dovolilo izvoz samo onim strankam, ki dokažejo, da so za odposlano blago dobile isto količino tuje valute v državo.

Odobrena ostavka.

Beograd, 24. apr. Odobrila se je ostavka generalnega inspektorja v ministrstvu prehrane dr. Slokarja.

Edini beograjski dnevnik.

Beograd, 23. apr. Danes je izšla prva številka »Beogradske štampe«, v kateri so združeni sledeči beograjski dnevniki in listi: Balkan, Beograjski Dnevnik, Demokracija, Epoha, Politika, Pravda, Samouprava, Trgovinski glasnik in Tribuna. Kakor smo že poročali, je v Beogradu tiskarska stavka. Barbarstvo d'Annunzjevih arditov.

Bakar, 23. apr. Po vestih iz Reke so d'Annunzijeve arditne oddile odstranili na progir Reka-Matule iz tira tračnice. Iz kakih vzrokov se je to zgodilo, še dosedaj ni znano.

Zadružni kongres v Zagrebu.

Zagreb, 25. aprila. V Zagrebu se vrši v dneh 12., 13. in 14. maja t. l. Zadružni kongres. Tega kongresa se bo udeležilo vse zadružništvo cele kraljevine.

dariti na Ruse. Teh se naj nikar ne boje, ker oni ne izvedo ničesar in ni misliti, da bi ponoči vdrli v njihovo barako in jih pobili vseh osemdeset Tatarov.

Za drugi dan sem jih naprosil, naj vse svoje po odhodu delovnih čet ustrojijo v vrste, ker nameravam popisati dobrovoljce. Premislijo si naj vsi dobro, ker ne silimo nikogar.

Nastopila je torej kriza. Razmišljal sem, kaj bo. Poznal sem mohamedanski fanatizem in sem se bal, da bo res kaj dobrovoljcev. Napočilo pa je po skrbi polni noči lepo mlado jutro. Na dvorišču so stali Tataři širokih obrazov, mršavi in mrki. Vprašal sem jih, če vedo, v čem je delo. Ko so potrdili, da jim je znano, za kaj gre, sem dobrovoljcem velel stopiti pred vrste.

Bil je mučen moment. Nikdo se ni zmežnil. Pogledal sem one tri komandante: Zardeli so in so povesili glave. Bilo jih je sram radi islama.

»Poparjen« sem šel poročat komandantu. Njega zadeva očividno ni bolela, Tatarom je bilo prav, meni pa zelo ugodno. Za usodo Avstro-Ogrske in Turčije je pa itak bilo brez pomena, če bi padli ti bedni ljudje ali ne.

Vsak Jugoslovan mora biti član »Jugoslovanske Matic«!

Upor na Erdeljskem potlačen.

Veliki Bečkerek, 24. aprila. Rumunski listi pišejo, da je rumunska vlada s svojimi četami pregnala novoproglašeno samostojno erdeljsko vlado in vspostavila na Erdeljskem zopet prejšnji red.

Stavka poljedelskih delavcev na Češkem.

Praga, 24. aprila. »Pravo Lidu« piše, da je pričakovati za torek splošno stavko južnočeških poljedelskih delavcev.

Kapp na Švedskem pod nadzorstvom.

Stockholm, 23. apr. Švedska vlada je sklenila, da spusti Kappa na svobodo pod pogojem, da se ne bo pečal s politiko in da ne bo vzdrževal političnih stikov z Nemčijo. Policija ima nalog Kappa tozadevno nadzorovati.

Obsojeni izdajalec domovine.

Pariz, 23. apr. Caillaux je bil včeraj obsojen na 3 leta ječe. V to kazeno se mu zaračuni prestani preiskovalni zapor na ta način, da še ima odslužiti 2 meseca ječe. Ob enem je bil obsojen na povrnitev stroškov v znesku 52.000 frankov.

Petkratno zvišanje ležnine.

Beograd, 25. apr. Ker se je na mnogih železniških postajah nakopičila velika množina blaga, odredilo je ministrstvo za promet, da se ima kot ležnina zaračunati petkratni znesek normalne tarife.

Stavka.

Položaj na železnica.

Beograd, 25. aprila. Položaj na železnica je kratko sledeči: V območju beograjskega žel. ravnateljstva se vrši prevoz vojaških transportov in tudi privatnih oseb, v Zagrebu istotako, v Bosni in Hercegovini se vrši promet nadalje; včeraj je odšlo 27 vlakov v vseh smereh. V Subotici je promet reden. V Sloveniji je vzpostavljen promet za vojaške transporte. Dosedaj se je vrnilo definitivno 366 u-slubencev na delo. Na južni železnici se vrši promet.

Promet skoro normalen.

Ljubljana, 25. aprila. Uradno se javlja: Na vseh progah južne in državne železnice je promet skoro normalen, na progi iz Jesenic na sever normalen. Danes je odpeljal ekspresni vlak iz Zagreba v Logatec. Pričakuje se, da bo v torek obrat že popolnoma normalen. Sicer je potekla nedelja povsod mirno.

Redni promet na kranjskih državnih železnica.

Ljubljana, 24. aprila. Obratno nadzorstvo državnih železnic naznanja: Iz Ljubljane so odšli vlaki proti Jesenicam, Bujnarjem in Kamniku. Iz Jesenic so odšli vlaki v smeri Bohinj, Podbrdo, Podrožica in Žihpolje. Na Dolenjski progi je odpeljal vlak proti Novemestu in Straži. Vlaki se vračajo zvečer v postaje, iz katerih so odšli.

Železniški promet v Bosni.

Sarajevo, 24. apr. Kakor včeraj, tako je odšlo v območju železniškega ravnateljstva v Sarajevu na vseh progah 34 vlakov. Posebno se je zboljšal promet v Mostarju, kjer se je vrnilo skoraj vse delavstvo zopet na delo.

Ven s protidržavnimi elementi!

Sarajevo, 25. apr. V železničarski stavki se je dognalo, da so bili med podpisovalci posebno ljudje, ki niso naši državljani. Izdana je naredba, da se vsi subverzivni, protidržavni elementi izženó.

Mestni sindikalni svet v Zagrebu.

Zagreb, 25. apr. Povodom dogodkov poslednjih dni se je v obrambo meščanskih slojev v Zagrebu ustanovil mestni sindikalni svet proti terorističnim elementom: ustanovljeni ste dve meščanski četi. Meščani so pozvani, naj ne ukinejo dela in ne zapro trgovin in delavnic. Storjeni so vsi varnostni in obrambni koraki proti teroristom.

K tiskarski stavki v Beogradu.

Beograd, 22. aprila. Jutri prične izhajati v Beogradu skupni dnevnik vseh tukajšnjih listov pod naslovom »Beograjska štampa« po vzgledu »Zagrebačkih Novina«, ako stavka tukajšnjih tiskarskih delavcev in stavcev ne preneha.

Stavka na Dunaju.

Dunaj, 24. apr. Stavka industrijskih nameštencev se nadaljuje; pogajanja so doslej potekala brezuspešno, ker delavstvo zahteva 80 odstotno povišanje prejemkov, medtem ko so podjetniki doslej dovolili le 60 odstotkov.

CELJSKE NOVICE.

Vodstvo celjske nemške tiskarne, iz katere je — kakor smo poročali — komunistični tajnik Leskovšek minoli soboto pošiljal svoje telefonske »befehle« na razne strani zaradi splošne stavke, je v soboto popoldne svoje delavce izplačalo in jim reklo, da jim ni treba za trajanja splošne stavke priti na delo. Nemško podjetje torej direktno podpira politično protidržavno stavko. Tudi mal dokaz, da za sedanjim generalnim štrajkom stoje razne nemške korporacije v in izven naše države. K temu še pripomnimo, da organizacija tiskarskega oboja sploh ne spada v sindikat in vsled tega ni obvezana stavkati. Delavstvo v slovenski tiskarni je to samo uvidelo in vkljub temu, da je zvečine socialistično, ni stopilo v stavko, v nemški tiskarni pa vodstvo samo naravnost sili delavstvo v stavko. Gotovo zelo poučno za naše oblasti!

Streznili so se zvečine že naši Nemci, ki gospodarsko nekaj pomenijo. Ko je prilično pred letom dni šel prvi boljševiški val čez naše dežele, so se naši Nemci zvečine postavili v službo tega državo razdirajočega gibanja. Tekom enega leta pa so se vendarle streznili in danes vidimo, da naše solidno nemštvo, posebej trgovci in obrtniki, obrača hrbet sedanjemu prevratnemu gibanju. Med njegove pospevalci vidimo le še kakšne politične desperade dr. Riebllove sorte.

Vsa čast takle doslednosti! Preljeli smo: Od vlade je bil izdan zbirni ukaz, da se občinstvo ne sme zborovati v gručah. Na podlagi tega ukaza se je zabranil sestanek obrtniškega v Celju v svrhu razgovora o važni obrtniški zadevi. Isti čas, ko bi se bil imel ta sestanek vršiti, pa je smelo razno celjsko in izven-celjsko štrajkajoče delavstvo prirediti protesten obhod po mestu v namen, da izsili preklic oblastvenih ukrepov. Ta manifestacija je bila sicer skrajno klaverna, vendar pa se je vršila, ne da bila oblast kaj proti njej ukrenila. Res daleč smo zabredli. Resnim možem, ki imajo za mesto svoje za-sluge, se zabranjujejo resni razgovori o čisto gospodarskih podjetjih, mlečno-zobim kričanjem, ki so še le pred nekaterimi mesci prišli v Celje, pa se dopuščajo istočasno protestno zborovanje proti oblastvenim odredbam. Če bi to ne bilo tako žalostno, bi bilo smešno.

Zaprte kavarne Merkur, Evropa in Kroat je odredila pol. oblast pred 2 dnevi, ker so se v njih zbirali na posvetovanja razni komunistični hujskači.

Požar v Celju. V noči od sobote na nedeljo okrog polnoči je požar uničil velik del žage lesnega trgovca Jarmerja. Na lice mesta je prva prišla Gaberska, kot druga požarna bramba iz Levca in končno tudi celjska. Škoda je ogromna. Vzrok požara še ni znan.

Imenovanje. Deželna vlada je imenovala g. Vinko Prešerna za civilnega geometra v Celju.

Celjsko pevsko društvo opozarja svoje člane, da danes v ponedeljek ni pevske vaje, ker ni razsvetljave. V sredo in petek se pričnejo zopet redne vaje. Odbor.

Tatvina. Pri gostilničarju Radeju na Bregu je služkinja Neža Guzej izmaknila železno skrinjico za 12160 K. Tatvino so hitro izsledili in našli tudi še ves znesek. Tatvico pa so izročili v zapore.

Odvetniško in notarsko uradniš- tvo v Celju vabimo na stanovski sestanek prihodnji petek, dne 30. aprila zvečer ob 7. uri v hotel »pri Kroni«. Sestanek je važen in prosimo polnoštevne udeležbe. Društvo slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov v Celju.

Hud jeziček. Neža B. iz Spodnje Hudinje prišla je 18. tm. na glavni trg v Celju k mesarski stojnici. Ker se je prerivala in hotela biti »prva«, zavrnil jo je stražnik, naj stopi v vrsto, kakor druge, ki tudi čakajo. Nežki pa jeziček ni dal miru in je po daljšem prekanju zabrusila stražniku »trotla« v obraz. Sodišče ji bo pustilo na žilico, da se ji kri ohladi. —

Gozdni škodljivci. Policija je zasačila nekega brezposelnega Ferdinanda Žganka, 77 letnega starca, ko je v mestnem vrtu oklestil debelo smreko do polovice ter odpeljal z nekim Z. na vozičku veje v mesto. Škode je naredil okrog 150 K.

Komunistični kolovodje v Celju zaprti. Intervencija za izpust brezuspešna.

Celje, 28. apr.

Vsled komunističnega gibanja in z istim zvezane stavke odredila je ljubljanska vlada, da se zapro vodje, glavni komunistični agitatorji. Na podlagi te odredbe so zaprti v Celju 12 komunistov in sicer Ivana Martinčiča, Martina Hrastnika, Viktorja Murko, Filipa Pečovnika, Martina Umeka, Josipa Gorjanca, Ivana Mlakarja, Alojza Leskovškega, Franceta Plonarja, Franceta Oermadnika, Josepa Divaja in Ivana Ribiča. Proti njim se vrši preiskava. V nedeljo, dne 25. tm. vkorakalo je stavkajoče delavstvo iz smeri Gaberje po Kralja Petra cesti čez Prešernovo ulico na Dečkov trg pred glavarstvo, kjer se je podala deputacija h glavarju, da izposluje izpust vodij. Ker ni dosegla pozitivnega rezultata, se je obrnila pred zapore okrožnega sodišča. Deputacija delavstva se je podala k predsedniku okrožnega sodišča, kjer je posredovala radi izpustitve zgoraj omenjenih.

Po brezuspešnem posredovanju je komunistični zaupnik pekovski mojster Koren iz Celja navzoče nagovoril in obljubil, da bodo zaupniki storili vse korake, ki so za uspeh mogoči, ter prosil delavstvo, naj ne uganja kakih neumnosti in ne dela težav. Prosil je delavstvo, naj se razide in ostane trezno in mirno. Po nagovorih še dveh drugih oseb se je množica, kakih 200 ljudi, približno 11. ure dopoldne do četrta eno popoldne. Do incidenta ni prišlo.

DNEVNE NOVICE.

Nemškutarska predrznost. Državni uradnik iz Maribora je bil poklican k vojaškemu uradu pri mestnem magistratu. Tam je na vprašanje pristojnosti izjavil uradniku, da je kot državni uradnik pristojen v Maribor. Uradnik magistrata pa, ki lomi le za silo slovenščino, drznil se je izreči, da se to ne more trditi o nobenem drž. uradniku, ker Maribor ni jugoslovansko mesto in je sploh upati, da tudi ne bo. Za to predrznost je treba postaviti dotičnega nemškutarskega nadteža na hladno in ga odpraviti takoj iz mestne službe ter poslati v kraj, kamor taki divjaki spadajo. Pri takih dogodkih je vsaka obzirnost neumestna!

Kr. poštnočepkovni urad v Ljubljani je razposlal l. poslovno poročilo za l. 1919, v katerem izkazuje 67.470 kron 02 vin. izgube. Koncem l. 1919 je imel urad 1656 iastnikov čekovnih računov za 41.495.343 K 48 v. Razvoj urada kaže, da promet stalno raste in da so najboljše nade za bodočnost.

Razglas učiteljstvu. Po sklepu upravnega odbora Zaveze z dne 1. aprila t. l. se bo vršilo letošnje zborovanje Zaveze delegacije v prvi polovici meseca septembra v Celju. — To bo zadnje Zavezino zborovanje. Ta dan bo položila račun o svojem 33 letnem delovanju. Zato se pričakuje, da temu važnemu in pomembnemu zborovanju ne bodo prisostvovali samo delegati, temveč da pohiti tiste dni v Celje mnogo učiteljstva iz vseh pokrajin Slovenije.

Zopet poneverjenje v bolniški blagajni. Iz Slovenjegrada poročajo ljubljanski listi »Jugoslavija« in drugi, da je tamkajšnji vodja bolniške blagajne poneveril večjo svoto ter izginil. Vodja je bil socijalni demokrat. Ker se množijo taki slučaj, bi pričočali vladi, naj razmisli o tem, kako bi se dale poneverbe preprečiti. Treba bo vodstvo blagajni izročiti zopet javnim oziroma političnim uradom, mestnim magistratom in zapanstvom.

Razpisane tobačne zaloge in trafike: tobačna trafika v Celju, Ljubljanska cesta 1, do 20. maja 1920 (900 K jamščine), v Ptuj, Minoritski trg 5, do 20. maja 1920 (2200 K jamščine), v Gaberju pri Celju št. 3 do 20. maja 1920 (300 K jamščine), ter

tobačna glavna zalog v Šmarju pri Jelšah K 82. maja 1920 (jamščina 15.274 K 27 v).

Padanje cen na Madžarskem. Zadnjih 8 do 10 dni so, kakor poroča »Slovenec« iz Budimpešte, začele padati cene splošno za 25 odstotkov.

Ustanovitve svetovnega zdravstvenega urada. Iz Pariza javljajo, da se je zadnji teden svet zveze narodov bavil z vprašanjem ustanovitve zdravstvenega urada, ki bi naj imel nalogo delovati zoper razširjanje epidemij po cellem svetu.

DOPISI.

Šoštanj. V nedeljo, dne 18. aprila t. l. se je vršil na glavnem trgu v Šoštanju dobro obiskan javni ljudski shod z ustanovitvijo podružnice Jugoslovanske Maticе za Šaleško dolino. Shod je vodil g. Anton Skala, nadučitelj iz Topolšice, ki je tudi pojasnil pomen manifestacije za razumevanje skupne narodne težnje po ujedinenju vseh odtrganih delov našega naroda od strani ljudstva kakor za učinek na zunaj. Na to je govoril o neodrešenem Koroškem neustrašeni narodni delavec za Koroško g. župnik Anton Gabron, ki kljub prestanemu trpljenju v ječah ne neha bodriti naroda k vstrainemu delu do uspeha! O prestanih mukah Primorcev in o poteku delovanja za njihovo osvobodjenje je podal temeljito poročilo g. Anton Kurnik, kontrolor v škalskem rudokopu. Na to so bile sprejete resolucije z zahtevo Slovenskega Jadrana in Primorja za Slovenske Primorce in z odločnim protestom zoper ugrabitev edine sposobne gospodarske luke za Jugoslavijo po nenasičnih Italijanih. Popolnoma uspešni shod je zaključilo petje pesmi »Mili kraj« in »Jadransko morje«. V sedanjih časih, v katerih se le preveč prezira dejstvo, da je le vzorno narodno zvegovanje nepreči nenarodno in nesocialno nakupičenje bogastva po posameznikih na škodo ostalih — je ustanovitev take narodne organizacije kakor je Jugoslovanska matica — pod milim nebom in v sredini Šoštanja izrednega pomena. Ta vsenarodna organizacija nam bodi neizčrpilivi vir za vzdrževanje po naših mučeniških prednikih podedovanega narodnega čuta. Zatorej obstopimo in gojimo ta narodni zaklad ter ga ščitimo kakor tabor vitezi s skaljenimi meči!

— J. S.

Žetale. (Razne novice). Volitve so potihnile, zato tudi klerikalci mirujejo in le na tihem tuhtajo, kako bo pri volitvah. Koroška hvalijo na polna usta, češ, kako redno vozi sedaj železnica, smo je on železnični minister. — Suše smo imeli že precej, danes 14. tm. pa lepo deži. Obeta se dobra letina, vse je v najlepšem cvetu. Le v jabolčnem cvetu je mnogo črvov, ki delajo že občutno škodo. — Zaradi tatvine velike svote denarja pri gostilničarju Svenšku je bil obsojen pri okrožni sodnji znani postopač Janez Vrtnik. Prav tako! Vsak naj pošteno živi od dela svojih rok. — Orožniki so zaprti Fr. Lubeja iz Kočiv, ki je baje ponoči kupoval slivkovo iz kleti, pa brez novcev. Gotovo je imel pomagache, ki bodo še prišli na vrsto. Ubogi kmet, če kaj malega ima, pa že ni več varen pred uzmoviči. Celo noč pa tudi ne more čuti in paziti. Pse pa nam hočejo zaradi stekline vse stran spraviti. Tako bodo gospodje tatovi seveda počasi lahko prosto kradli. — Kaj pa je z novcem, ki je bil nabran za popravilo Marijatrošne cerkve? Ali je res ves šel v vojno posojilo? Bi bilo lepo, če bi nam gospodje cekmeštri to razložili!

Sv. Peter pod Sv. Gorami. Delegacija ministrstva financ v Ljubljani je odredila, da se s 30. apr. 1920 opusti tukajšnji oddelek finančne straže. Njegov službeni okoliš se priključi oddelku finančne straže v Kozjem.

TRGOVINA, OBRT IN NARODNO GOSPODARSTVO.

Posvetovanje o pospeševanju živinoreje v Sloveniji. (Konec.)

3. V Sloveniji imamo 4 glavne pasme in sicer: belo marijadvorsko, pšenično ozidromsko, pšenično pomursko-muriško, rdečercikasto pincgovo in rumeno-cikasto (lisasto) simendolsko pasmo.

Razventega se je zadnja leta na Do-lensko sistematično uvajala montafonska pasma v svrhu zboljšanja oblik in užitka prvotne sive pasme, kakor se sliši, s povojnim uspehom, posebno če so pašniki na razpolago.

Za malo Slovenijo je število pasem gotovo zadostno visoko; zato je opustiti vsako nadaljno neplodno eksperimentiranje z novimi pasmami. Dosedanji pasemski okoliši naj ostanejo neizpremenjeni. Prišel je čas podrobnega dela v živinoreji, ki se mora vršiti v namenju zboljševanja pasme same iz sebe potom proučnega odbiranja za plemo, ustanavljanja rejskih središč in priprave za mlečno kontrolno društvo. Ustvarilo bo več in boljše krme, to bo napravilo boljše živino, ne pa nove pasme. Med živinorejci naj se širi misel samozavesti in samopomoči!

4. Živinske razstave so jako važne za napredek živinoreje; naj se prireajo tako, da se vzbuja zanimanje za rejsko delo in stremljenje živinorejcev v širših krogih. V prvi vrsti pa naj bodo razstave sredstvo pouka in zato zmiraj zvezane s praktičnim poukom in predavanjem o dosedajnem uspehu in prihodnjem delu v živinoreji. Res odlične živali naj se nagrade s primerno visoko premijo. Večjo važnost bo polagati na mlečnost pri kravah. V Sloveniji se bo letno vršilo v jesenskem roku 16 živinskih razstav s premovanjem, v Solčavi in na Jezerskem tudi za ovce. V obdarovalne namene naj krajevni faktorji, okrajni zastopi, občine, denarni zavodi prispevajo po svojih močeh, naj tekmujejo v tem, da spravijo svoto skupaj, ki je enaka državnemu prispevku. Izrekla se je želja, da se delijo diplomi in vidni znaki (obeski) premiranim živalim; tej želji bo skušalo poverjeništvu ustreči, kakor hitro bodo razmere dopuščale.

5. Kot sredstvo za zboljšanje vzreje pridejo v prvi vrsti v poštev pašniki, zlasti planinski. Gorski in planinski kraji so in bodo ostali vedno rezervoar zdrave živine, iz katerega črpajo dolinski kraji. Zato je gospodarsko največje važnosti, da se vprašanje planinskih pašnikov pri izvedbi agrarne reforme reši povojno. Zahteve živinorejcev iz Bohinja, Gorenjske, Koroške in Solčave soglašajo v sledečem: planine, ki služijo živinorejski produkciji, naj se isti ohranijo, oni kompleksi, ki so služili kdaj temu smotru, pa so se tekom let vsled forsiranja drugih panog živinoreji odvzeli, naj se vrnejo prvotnemu namenu. Vsled enostranske regulacije in pogozdovanja planinskega sveta je število živine v gorskih krajih silno padlo. Zahteve posvetovalcev so izzvenele v sledeče predloge:

a) Naj se izvede strokovni pregled regulacije planinskih pravok; nekdanje kmetijske pravice naj pridejo zopet v veljavo.

b) Planšarstvo naj spada v okvir živinorejskega nadzornišstva in je nastaviti živinorejskega nadzorniškega strokovnjaka kot planšarskega nadzornika.

Kmetijsko poverjeništvu hoče posvečati planšarstvu vso mogočo pozornost, bo stopilo v stik z vsemi zadevnimi činitelji in skušalo priboriti živinorejci starih pravic. Kier se gre za ploskve, ki spadajo pod agrarno reformo, naj živinorejci skrbijo, da izvolijo v občinske agrarne odbore energične zastopnike in se naj organizirajo v društva in skupine, kajti posameznim kmetovalcem se bodo oddajali v zakup ali končno last le takšni pašniki, ki ne bi bili primerni za skupno izkoriščanje.

V krajih, ki niso primerni za razvoj pašništva, naj skrbijo živinorejci, da bi imela mlada živina v bližini hleva tekališča in torišča na razpolago, kjer se lahko zadostno pregiblje.

Za napravo in popravilo hlevov, gnojišč in gnojničnih jam se v bodoče ne bodo dajale denarne podpore, pač pa živinorejci lahko dobijo brezplačne načrte in strokovno navodilo, ako zarrosijo zato pri poverjeništvu za kmetijstvo v Ljubljani.

6. Plemenski sejmi se bodo vršili v plemensko najbolj razvitih okrajih ob enem z živinskimi razstavami.

7. Zboljšanje užitkov pri živini se mora sistematično pričeti. Na vseh kmetijskih solah in bodočih rejskih središčih naj se uvede kontrola mlečnosti po načinu kontrolnih društev. Kot predpriprava za kontrolna društva se vršijo letos po deželi molzni tečaji, pri katerih se teoretično in praktično razpravlja o glavnih činiteljih mlečnosti, ki so: odbira plemenskih živali, pravilna vzreja telic, molža,

krmljenje, snaga, zrak in svetloba. Kralji, kjer se smatrajo taki tečajji potrebnim, naj se pridno priglajajo pri poverjenosti za kmetijstvo.

8. Živinorejske organizacije (bikorejske in živinorejske zadruge) se v Sloveniji z malimi častnimi izjemami niso mogle povoljno razviti, ker so se preveč stavile na stališče državne podpore in zahtevale od članov premalenkosti deležev. Od še obstoječih zadrug se bodo zbirali podatki o njih delovanju; nadaljnega ustanavljanja se pa začasno ne more priporočati. Živinorejska organizacija se bo izvedla po občinah s tem, da si občinski odbor iz svoje sredine izbere »živinorejski odsek«, kateremu je naložena skrb za povzdigo živinoreje v občini. Taki živinorejski odseki se bodo osnovali na podlagi začasne naredbe, ki bo v kratkem izšla.

Končno so se kot naloge najbližje prihodnosti pripoznale sledeče: ustanovitev živinorejskih odsekov po občinah, priklopitev planšarstva živinoreji in ustanavljanje rejskih središč.

Živinorejci! V kratkih potezih smo vas seznanili z načrtom za povzdigo živinoreje; podane so splošne smernice, na podlagi katerih najde vsak svoj določen delokrog. Zdaj pa s polno paro na delo, da v kratkem nadomestimo to, kar nam je vojna uničila.

Pred sklepom lista: Nova vlada? — Konec generalne stavke?

Celje, 26. aprila. Danes se tukaj trdovratno vzdržujejo vesti, da je nova koncentracijska vlada sestavljena. Enako se govori, da je stavkovno vodstvo izdalo poziv za konec generalne stavke. Govorili smo ob 4. uri pop. z ljubljanskim dopisnim uradom, kjer nam niti enega niti drugega še niso mogli pozitivno potrditi. Upajmo pa, da je oboje že dejstvo!

Ne upirajte se naredbam oblasti!

Celje, 26. apr. Danes pop. ob 3. uri se je zopet zbrala večja množica delavstva v Prešernovi ulici in nasilno zahtevala izpust aretiranih kolovodij. Ker se ni odzvala pozivom varnostnih organov, naj se razide, je straža morala 4 nasilneže aretirati. Svarimo ljudstvo pred podobnimi dejanji, posledice bo nosil vsakdo sam!

Dijaška kuhinja v Celju je nabrala z nabiralnimi polami v Celju sledečo ustanovino, članarino in podporino, ki so jo darovali po 100 K: g. dr. Vekoslav Kukovec, poslanec in odvetnik, g. Ivan Koss, kavarar; po 50 K: g. K. A. Bernardi gostilničar pri Belem volu, g. dr. Josip Vrečko, odvetnik, g. I. Martinovič, gostilničar v Unionu, g. dr. I. Rajšp, primarij, g. F. Rebenscheg, mesar in gostilničar, g. dr. Ernest Kalan, odvetnik; po 40 K: g. Maks Janič, pekarija; po 30 K: g. I. Werner, trgovec, ga. Ana Robek, gostilna pri Braniboru, g. I. Zamparutti, delikatesna trgovina, po 20 K: g. M. Gruden, bančni ravatelj, g. Anton Kunej, bančni podravatelj, gđc. A. Ermenc, trgovka, g. M. dr. Kunstova, zdrav. soproga, g. A. Mirnik, poštni načelnik, g. Maks Stössl, trgovec, g. dr. Anton Schwab, mestni zdravnik, g. M. Taček, barvar, g. I. Wogge, trgovec, g. Ivan Weren, trgovec, g. I. Vrečko, trgovec, ga. Olga Božičeva, odv. soproga, ga. M. Barth, zdrav. soproga, g. Z. Deleja, trgovec, g. I. Martini, fotograf, g. I. Matkovič, gostilničar, g. I. Osvatitsch, trgovec; po 10 K: g. Kovač Pavi, trafikantija, g. Maks Zabukovšek, krojač, g. Ivan Železnik, brivec, g. Josip Kuss, davčni nadupravitelj, g. L. Čuš, davčni uradnik, g. Mirko Majcen, posojilniški uradnik, g. Niko Dominiko, drž. pravdnik, g. dr. Joško Požar, drž. pravdnika namestnik, g. I. Speglič, gostilničar, g. I. Hradil, likarnica, g. K. Kager, zlatar, ga. Fani Žumer, gostilničarka, g. dr. Fritz Zangger, odvetnik, g. Vinko Jurman, uradnik; po 7 K: g. I. Ropar, davčni uradnik; po 6 K: g. g. davčni uradniki Fr. Waida, I. Stadler, I. Pleškovič in I. Halter; po 5 K: g. davčna uradnika Anton Knez in Vilj. Wouk; po 4 K: g. I. Resnik, davčni uradnik; po 3 K: g. sodnijska uradnika Anton Dolenc in Al. Resman; po 2 K: neimenovali in g. I. Verbič, sodn. uradnik, po 20 oziroma 10 K sta še darovala dva gosпода, katerih podpisa sta nečitljiva.

Dijaška kuhinja v Celju objavlja na drugem mestu celjsko zbirko, ki je izpadla z ozirom na mnogoštevilno slovensko prebivalstvo naravnost klaverno. Mogoče res niso potrkali zbiratelj pri tem ali onem uradu in privatniku. A kdo se rad izpostavlja pri dobrodelnem delu raznim neumestnim opazkam in ne baš prijaznemu sprejemu, ki jih mora žalibog doživeti pri takih prilikah? Saj mora vsak, ki žrtvuje toliko zlatega časa za dobro stvar, medtem ko se drugi pehajo za svojosebni blagor, zgubiti vsako veselje do zbiranja, ako vidi tako malo zanimanja in požrtvovalnosti za naravnost bedni položaj našega dijaštva v današnjem času. Ravno stanovi, ki so si med vojsko in po preobratu nakopili ogromno narodnega premoženja, niso darovali niti vinarja za naš inteligenčni naraščaj. Da upliva ti vzgledi narodne požrtvovalnosti slabo na druge sloje, ki ne živijo ravno v razkošnosti, je vsakemu razumljivo. Ako žrtvuje danes uradnik le eno krono za dobrodelne namene, lahko postane dobro situirani trgovec desetkratni ustanovnik dijaške kuhinje. In vendar se je tekom zbiranja vodilna oseba sklicevala na svoječasi sklep trgovskega gremija, po kateri baje zapade denarni globi vsak trgovec, celo takrat, ako plača članarino za tako društvo. Poznam sklep trgovskega gremija, glasom katerega razdeljuje podpore gremij iz mesečnih prispevkov trgovcev, avomim pa, da zabranjuje ta sklep tudi plačevanje članarine in ustanovnine, ker v tem slučaju ne more biti oziroma postati noben celjski trgovec član katerega društva. S tolažko samo, da bo tudi dijaško kuhinjo podpiral gremij, je dijaštvu malo pomagano. Že davno bi kuhinja ne poslovala več, ako bi letos ne bili dobili precejšnjih prispevkov od prijateljev z dežele. In požrtvovalni darovalci ravno niso dobro situirani ljudje. So to uradniki, duhovniki in učitelji ter razne korporacije, ki imajo mnogo gospodarskih teženj. Ko bi teh ne bilo, bi dijaška kuhinja že davno postavila na cesto nad 40 lačnih dijakov, med njimi mnogo tudi iz trgovske šole. Vsa čast torej požrtvovalnim podpornikom v mestu in na deželi, ki so se držali reka: Dvakrat da, kdor hitro da.

Mesečne objave prispevkov so sicer navidezno povoljne. Pri današnji vedno še naraščajoči draginji je pa treba upoštevati tudi ogromne izdatke, ki znašajo mesečno do 3000 K, ako hočemo podpirati le najrevnejše.

Prihodnje dni razpošljem na urade in posameznike poštne položnice s prošnjo, da vsak prispeva po svojih skromnih močeh v zavesti, da je s tem mnogo storil za naraščaj bodoče Jugoslavije. Gornje vrste mi narekuje ljubezen do najsvetejših, a najboljših.

Ših, ki bi po trnjevi poti dijaškega življenja radi mnogo več storili za svojo mlado domovino, kakor jim bo mogoče, ako jih postavimo na cesto in jim onemogočimo nadaljni študij.

Prof. Fr. Mravljak.

Ste preveč občutljivi za mrzli zrak?

Vsakovrstne bolezni se takoj pojavijo? Slabost? Oj, kako tu oblažuje bolečine in utrujejo telo masaže s Fellerjevim pravih Elza-fludom! 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici 36 K.

Potrebovali bi odvajajoče, želodec okrepujoče sredstvo? Poslužite se le Fellerjevih pravih Elza kroglic, 6 škatlica 18 K. Omot in poštnina posebej, a najceneje.

Evgen V. Feller, Stuhica dolnja, Elsa-trg št. 356, Hrvatska. 1590 D 15-9

Naznanjam cenjenemu občinstvu, da prevzamem vsa manjša v **stavbeno stroko spadajoča dela**, posebno napravo in popravo štedilnikov in druga enaka dela ter se priporočam

Leopold Mittoni

Celje, Gosposka ulica 34.
586 3-1

Opozorilo.

Opozarjamo cenj. trgovce in inserente sploh, da **Fran Jaro** iz Maribora ni pooblaščen nabirati inserate za naše podjetje. — Zastopstvo jugoslov. novin

Sušnik in drug
Maribor, Slovenska ulica 15.

Apno

(nevgašeno) **prve vrste** več meterskih stotov. Dobava sredi majnika. Kje, pove upravništvo Nove Dobe. 583 2-1

Registrov. kreditna in stavbena zadruga z om. zav.
Prošernova ul. 15 v Celju

"LASTNI DOM"

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po (4%)
štiri od sto 401
156-14

Edina slovenska specialna trgovina z barvami in laki.
Agentura in komisijsko podjetje.

IV. Ferlež & Celje
Narodni dom
447 156-15

Trgovina z lesom in drvimi na drobno in debelo.
Kupuje jamski in ostali les po najvišjih dnevnih cenah.

Miši, podgane, ste- nice in ščurki ter ves mrčes

mora poginiti, če se vporablja moja preizkušeno najboljša in povsod hvaljena sredstva. kakor: Za poljske miši 8 K, za podgane in miši 8 K, ščurke 10 K, posebno močna tinktura za stenice 6 K, uničevalec moljev 5 K, prašek proti mrčesom 5 K, tinktura proti ušem pri ljudeh 4 K, mazilo za uši pri živali 3 K, prašek za uši v obleki in perilu 4 K, tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjavi (uničevalec rastlin) 3 K. Pošljite po povzetju **Zavod za eksport**

M. Jänker, 465-5
Zagreb 37, Petrinjska ulica 3.

Razširjajte „Novo Dobo“.

Mastin.

Enkrat na teden eno pest. Ob pomanjkanju krme, ko se uporabljajo nadomestilna sredstva za krmlila pa se primeša dvakrat na teden. Prašek Mastin, dietetično sredstvo za živino je dobil najvišje kolajne na razstavah v Londonu, Parizu, Rimu in Dunaju. Tisoči gospodarjev hvalijo Mastin, ko enkrat poizkusijo in ga ponovno rabijo. 6 zavojev praška Mastin za dostuje za 6 mesecev za 1 prašička ali vola. Ako se Mastin pri vas v lekarnah in trgovinah ne dobi, potem naročite po pošti, 5 zavojev Mastina K 20-50 poštne prosto na dom. **Mazilo zoper garje** (naftamazilo) uniči pri ljudeh in živali garje, lišaj, srbečico, kožne bolezni, izpuščaj. Ne smrdi, ne maže perila. 11 lonček 10-50 K. Lekarna **Trnkoci** v Ljubljani. Kranjsko, zraven rotovža. 57 24-8

Štev. 2195.

Razglas.

Vsled potratne uporabe mestnega vodovoda je nastalo tako pomanjkanje vode v nekaterih mestnih delih, da je v slučaju požarja katastrofa neizogibna. Najstrožje se prepoveduje iz vodovoda vrte zalivati in vodo za pranje jemati. Hišni posestniki so za brezhbno stanje vseh vodnih izlivkov odgovorni. Kjer bodo kontrolni organi mestnega vodovoda našli nedostake, nastale vsled malobrižnosti, smejo do preklica vodovod zapreti. Krivca pa zadene razven tega občutna kazen. Mestni magistrat celjski, 21/IV. 1920, Za vladnega komisarja: **Žužek I. r.**

„Pension“

Gregorčičeva ulica št. 11, fina domača hrana, cene nizke. Abonement v hiši in zunaj hiše. 580 2-2

Stole, žimnice, razno pohištvo in tapetniške izdelke ima v založbi:

Marija Baumgartner
Gospodarska ulica 25.

Naročila se izvršujejo točno in solidno.

VINO na debelo!
BRAČA KASTL
ZAGREB, Gunduličeva ulica 14.
Telefon št. 21-28. 369 26-21

Knjige antikvarične

kupi trgovina knjig, umetnin in muzikalij 579 3-2

Goričar & Leskovšek, Celje.

IV. Ravnikar veletrgovina, Celje,

priporoča **špecerijsko blago in vse vrste mineralnih voda na drobno in debelo.**

Gostilna „Branibor“

priporoča cenj. gostom najboljše domača vina ter vsak čas toplo in mrzlo kuhinjo.

Za obilni obisk se priporoča 99 104-31 **A. Robek.**

Stavbeno in galanterijsko kleparstvo
Ant. Josia nasi.

Franjo Dolžan Celje

26 **Kralja Petra cesta 8** nasproti „Bolega vola“ 26
Prevzema vsa v stroko spadajoča dela. Izvršitev točna in solidna.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celju

Delniška glavnica 30.000.000 kron.

CENTRALA V LJUBLJANI

Rezervni fondii nad 15.000.000 kron.

Podružnice

v Splitu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Mariboru, Borovljah ter ekspozitura v Ptuj.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun prot ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje vsakovrstne kredite.